

19. februar 2014

/rikros-erst

Høringsnotat om vejledning om udrulning af bredbånd i medfør af lov om erhvervsfremme og regional udvikling

1. Baggrund

Erhvervsstyrelsen sendte den 15. oktober 2013 et udkast til vejledning om udrulning af bredbånd i medfør af lov om erhvervsfremme og regional udvikling i høring. Høringsfristen udløb den 11. november 2013. Der er modtaget høringssvar fra 13 af de hørte myndigheder, organisationer m.v., hvoraf 10 har haft bemærkninger til udkastet til vejledning.

De væsentligste bemærkninger fra de hørte parter til de enkelte elementer i udkastet til vejledning gennemgås og kommenteres nedenfor.

Baggrunden for vejledningen er, at regeringen i udspillet *Bedre bredbånd og mobildækning i hele Danmark* fastslog, at ”Regeringen vil give kommunerne klare rammer for fremover at spille en mere aktiv rolle i at fremme bredbåndsinfrastruktur, hvor dækningen i dag er mindre god. Erhvervs- og Vækstministeriet vil udarbejde et cirkulære/vejledning til erhvervsfremmeloven, som skaber klarhed om kommunernes mulighed for at stille dækningskrav i lokale områder i forbindelse med indkøb til kommunernes institutioner.”

I regeringsudspillet fremgik det videre, at det vil ”blive undersøgt, hvordan kommunerne kan gives bedre muligheder for at fremme bredbånd, f.eks. ved at stille passiv IKT-infrastruktur til rådighed, herunder nedlægning af tomrør mv. i backboneinfrastrukturen.”

Begge emner var omfattet af udkastet til vejledning.

2. Bemærkninger til vejledningen

Kommenteringen af høringssvarene vil ske med udgangspunkt i følgende opdeling:

- 2.1 Generelle bemærkninger
- 2.2 Begrebet erhvervsfremme
- 2.3 Forsyningsselskaber
- 2.4 Kommunen som udbyder
- 2.5 Konkurrenceforvridning
- 2.6 Kortlægning
- 2.7 Bredbåndshastigheder og teknologineutralitet

ERHVERVSTYRELSEN

Dahlerups Pakhus

Langelinie Allé 17

2100 København Ø

Tlf 35 29 10 00

Fax 35 46 60 01

CVR-nr. 10 15 08 17

erst@erst.dk

www.erst.dk

- 2.8 Dækningskrav
- 2.9 Passiv infrastruktur
- 2.10 Markedspris
- 2.11 Assistance til kommuner
- 2.12 Midler
- 2.13 Tilsyn
- 2.14 Kommende EU-regler
- 2.15 Bedre bredbånd på Bornholm

2.1 Generelle bemærkninger

DI ITEK, Dansk Energi, Teleindustrien, Stand Consult og Landdistrikternes Fællesråd hilser en præcisering af kommunernes rolle velkommen.

Dansk Energi opfordrer til, at der lovgives, hvis husstande ikke kan indtænkes i dækningskrav efter erhvervsfremmeloven.

KL og Danske Regioner forventer ikke, at vejledningen eller kommunernes anvendelse af den vil bidrage væsentligt til at løse udfordringerne med den mangelfulde udbredelse af bredbånd i Danmark. Danske Regioner anbefaler, at den statslige indsats opprioriteres.

Bornholms Regionskommune mener ikke, at det politiske ønske om at understøtte manglende udrulning af højhastighedsbredbånd specielt i yderområderne løses med de begrænsede muligheder, som den udkastet til vejledning giver kommunerne.

Teleindustrien beder om bekræftelse af, at vejledningen ikke giver nye beføjelser til kommunerne men alene er en præcisering og beskrivelse af, hvordan og på hvilke vilkår kommunerne kan fremme udvikling af højhastighedsbredbånd med et erhvervsudviklingsformål ud fra gældende lovgivning.

Ringkøbing-Skjern Kommune bemærker, at udkastet til vejledning fjerner enhver tvivl om, at kommuner i medfør af erhvervsfremmeloven kan bidrage til udbygning af næstgenerations bredbånd (NGA-net). Kommunen ønsker dog, at det offentlige muligheder for at understøtte en udbygning af NGA-net sikres ved lov.

Kommentar

Vejledningen giver ikke nye beføjelser til kommunerne. Der er tale om en vejledning i anvendelse af de eksisterende regler.

2.2 Begrebet erhvervsfremme

DI ITEK og Hi3G foreslår, at det præciseres, hvad der menes med erhvervsfremme. Dansk Energi anser det som essentielt, at også husstandene indtænkes i muligheder for at stille dækningskrav. Teleindustrien finder, at der er et behov for, at der i vejledningen meget mere præcist beskrives, hvad der forstås ved erhvervsrettede aktiviteter, og hvad der for-

stås ved, at erhvervsrettede aktiviteter skal udgøre en større del af det samlede projekt.

Ringkøbing-Skjern Kommune bemærker, at den fulde samfunds- og erhvervsmæssige værdi først opnås, når 100 pct. af Danmarks virksomheder og husstande er tilsluttet NGA-nettet, og kommunen anbefaler, at det præciseres, at kommuner kan stille krav om, at udrulning af NGA-net til erhvervsfremmeformål skal stilles til rådighed for områdets borgere indenfor en række fastsatte kriterier, samt at det offentlige kan medfinansiere NGA-udrulning til borgerne.

Kommentar

Lov om erhvervsfremme og regional udvikling har til formål at styrke udviklingen i dansk erhvervsliv. Som det fremgår af vejledningen, er det Erhvervsstyrelsens vurdering, at adgang til højhastighedsbredbånd er blevet et grundlæggende vækstvilkår. Aktiviteter med henblik på at forbedre virksomheders adgang til højhastighedsbredbånd har derfor et klart erhvervsudviklingssigte og kan dermed gennemføres af kommuner med hjemmel i lov om erhvervsfremme og regional udvikling. Loven og den praksis, der er opstået i forbindelse med fortolkning af loven giver mulighed for, at en del af en aktivitet kan være til fordel for borgere, men hovedformålet med aktiviteten skal være erhvervsfremme – og dermed i det konkrete tilfælde at fremme virksomheders adgang til højhastighedsbredbånd. Erhvervsudviklingsaktiviteten skal være en særskilt aktivitet, men det anbefales at gennemføre denne som en del af et udbud, hvor kommunen i øvrigt køber bredbåndsforbindelser til eget brug for at opnå størst mulig køberkraft. Vurderingen af aktivitetens hovedformål skal dog ske for den særskilte aktivitet og ikke fx for det samlede udbud.

Erhvervsstyrelsen vil præcisere vejledningens beskrivelse af begrebet erhvervsfremme, herunder særligt anvendelsesområdet for vejledningen.

2.3 Forsyningsselskaber

Bornholms Regionskommune anfører, at det ikke vil hjælpe bredbåndsudrulningen, hvis der ikke bliver mulighed for at anvende midler eller viden fra selvstændige forsyningsselskaber ejet af regionskommunen uden at der sker modregning. Strand Consult mener, at der er behov for at præcisere, hvad en kommune er, herunder at vejledningen også gælder for kommunale forsyningsselskaber. Teleindustrien beder Erhvervsstyrelsen om at bekræfte, at begrebet en kommune ikke omfatter kommunale eller fælleskommunale forsyningsvirksomheder, og at udrulning af passiv infrastruktur ikke kan ske i sådanne forsyningsselskabers regi.

Kommentar

Kommunale forsyningsselskaber anses ikke i denne sammenhæng som en del af en kommune. Det bemærkes i øvrigt, at vejledningen ikke kan ændre de særlige regler, der gælder for forskellige typer af forsyningsselskaber. Fælles for fx vand-, spildevand- og elforsyningsselskaber er, at de kun må udføre bestemte opgaver, som er lovbundne, og at selskabernes

midler ikke må bruges til andre opgaver som fx udrulning af digital infrastruktur eller passiv infrastruktur. Reglerne er indført for at beskytte selskabernes kunder mod brug af deres indbetalte midler til andet end hovedformålet for forsyningsselskaberne og nært relaterede opgaver. Vejledningen ændrer heller ikke reglerne om modregning i en kommunes bloktilskud, hvis midler flyttes fra en aktivitet til en anden.

Det vil blive præciseret i vejledningen, at den ikke gælder for kommunale forsyningsselskaber.

2.4 Kommuner som udbyder

DI ITEK finder det positivt, at det understreges, at kommuner ikke kan drive televirksomhed. DI ITEK konstaterer, at kommunen dermed ikke kan udbyde aktiv IKT-infrastruktur som fx Wi-Fi. Strand Consult kan frygte, at en kommune bruger vejledningen til at etablere gratis kommunalt Wi-Fi, som konkurrerer med den infrastruktur, teleselskaberne bygger og driver. Hi3G ønsker det præciseret, at kommuner ikke må konkurrere med teleselskaberne eller udbyde gratis Wi-Fi.

Kommentar

At kommunerne ikke må drive televirksomhed følger af de almindelige kommunalretlige grundsætninger og ikke af lov om erhvervsfremme og regional udvikling. Vejledningen henviser allerede til disse regler og angiver, at kommuner ikke må udbyde bredbåndsnet eller bredbåndstjenester. Det er baseret på den hidtidige praksis på kommunalområdet.

Det præciseres i vejledningen, at denne ikke gælder for fx gratis Wi-Fi.

2.5 Konkurrenceforvridning

KL anfører, at udrulning af bredbånd med kommunal involvering ifølge vejledningen ikke må virke konkurrenceforvridende, og at der ikke er givet vejledning i forhold til dette.

DI ITEK understreger, at kommunale udbud ikke må fortrænge kommercielle investeringer, hvor der allerede eksisterer eller planlægges højhastighedsinfrastruktur

Kommentar

Hensynet til konkurrencen varetages på flere måder i den beskrivelse af fremgangsmåden, vejledningen foreslår, kommuner anvender, hvis de vil gennemføre erhvervsudviklingsaktiviteter. Lov om erhvervsfremme og regional udvikling fastslår, at erhvervsudviklingsaktiviteter ikke må være konkurrenceforvridende. Det sikres for det første gennem den beskrevne undersøgelse af, om der er eller indenfor tre år kommer infrastruktur i området, men også ved at der efterfølgende vil være tale om enten et teknologineutralt udbud i forhold til dækningskrav eller etablering af passiv infrastruktur med lige adgang for alle.

Erhvervsstyrelsen vil gøre det mere klart i vejledningen, hvordan det sikres, at der ikke sker konkurrenceforvridning.

2.6 Kortlægning

Dansk Energi støtter, at der ske en kortlægning af infrastrukturen forud for et udbud men påpeger, at detaljeringsgraden bør tage hensyn til forretningsfølsomme oplysninger. Dansk Energi anser det for vigtigt, at der stilles skrappe, konkrete krav om dokumentation for udrulningsplaner. Endelig opfordrer Dansk Energi til, at Erhvervsstyrelsens bredbåndskortlægning opgøres på et højere detaljeringsniveau end det nuværende postnummerniveau. Teleindustrien ønsker det angivet, hvordan kommunerne bør sikre, at opdaterede informationer om eksisterende og planlagt udrulning i området inddrages i beslutningsgrundlaget, før kommunen beslutter at igangsætte et udbud med dækningskrav. Teleindustrien ønsker endvidere, at kommunerne sikres de rette værktøjer, herunder en mere detaljeret bredbåndskortlægning. Hi3G ønsker defineret, hvad konkrete planer om udrulning er, herunder hvordan dette skal kunne dokumenteres af teleselskaberne. Ringkøbing-Skjern Kommune anbefaler en præcisering af, hvordan en undersøgelse af eksisterende og planlagt udrulning af NGA-net kan finde sted, så markedets parter ikke kan forhindre et udbud med ansvarsfri tilkendegivelser, herunder at der udvikles værktøjer, som kommuner kan bruge til en analyse.

Kommentar

Erhvervsstyrelsen offentliggør årligt en bredbåndskortlægning. For 2014 har Erhvervsstyrelsen til hensigt at udgive en mere detaljeret bredbåndskortlægning. Indtil den detaljerede kortlægning er offentliggjort, vil kommunerne selv skulle gennemføre en kortlægning ved at bede teleselskaberne om oplysninger om eksisterende og planlagt infrastruktur i det område, som en kommune påtænker at gennemføre et projekt i.

Når den detaljerede kortlægning er offentliggjort, vil den kunne bruges som udgangspunkt for konstatering af, hvilken infrastruktur der findes i området. Kommunerne vil herefter skulle indsamle oplysninger fra teleselskaberne om, hvorvidt der er etableret yderligere infrastruktur, og om der er udbygningsplaner i området.

Det vil blive præciseret yderligere i vejledningen, hvordan kommunerne kan gennemføre kortlægningen.

2.7 Bredbåndshastigheder og teknologineutralitet

Dansk Energi og Bornholms Regionskommune undrer sig over, at udkastet til vejledning nævner hastigheden 30 Mbit/s download og ikke regeringens 2020-mål om 100 Mbit/s download og 30 Mbit/s upload.

DI ITEK, Teleindustrien og Hi3G finder det vigtigt, at det teknologineutrale princip fastholdes. Strand Consult ønsker, at det præciseres, at kommunernes krav til bredbånd som udgangspunkt skal være teknologi-

neutralt. Landdistrikternes Fællesråd påpeger, at vejledningen både nævner NGA-net og teknologineutralitet, og at de to krav ikke er forenelige.

KL ønsker en stillingtagen til, om der kan stilles krav i kommunale udbud om, at teleselskaber skal opsætte femtoceller.

Teleindustrien anbefaler, at der i vejledningen medtages et eller flere eksempler på eller kriterier for, hvad der kendetegner statsstøtte i denne sammenhæng efter EU's retningslinjer.

Kommentar

Lov om erhvervsfremme og regional udvikling indeholder ikke en begrænsning af valget af hastigheder i kommuners udbud. En kommune kan sætte et hastighedskrav, der sagligt kan argumenteres for i forhold til det erhvervsfremmeformål, der skal opfyldes med det konkrete initiativ.

I forhold til bemærkningen om NGA-net og teknologineutralitet kan det oplyses, at NGA-net almindeligvis anvendes som en samlebetegnelse for teknologier, der kan levere høje bredbåndshastigheder. Hvis man tager udgangspunkt i EU's statsstøtteregler, er det avancerede kabel-tv-net, helt eller delvist fiberbaserede net og visse trådløse teknologier. En henvisning til NGA-net er dermed teknologineutral, og vejledningens henvisning til stabile hastigheder på 30 Mbit/s er indsat for at give en forklaring på, hvad et NGA-net normalt forventes at kunne levere.

Det følger af lov om erhvervsfremme og regional udvikling, at erhvervsudviklingsaktiviteter ikke må forvride konkurrencen. Hvis en kommune foretager teknologivalg – herunder stiller krav om anvendelse af femtoceller – vil det begrænse konkurrencen. En kommune bør derfor kun stille funktionelle krav, dvs. krav til den virkning der ønskes, og ikke til det middel, der skal bruges til at opnå virkningen. Dette præciseres i vejledningen.

Omtalen af hastigheder og dermed af NGA-net i vejledningen vil blive tydeliggjort. Omtalen af statsstøttereglerne i vejledningen vil blive udbygget bl.a. med en henvisning til Erhvervs- og Vækstministeriets vejledning om statsstøttereglerne.

2.8 Dækningskrav

Hi3G oplyser, at det vil give risiko for en voldsom stor udgift til bygning af nye sites (mastepositioner), hvis der skal ydes dækning til fx indendørsdækning. Hi3G ønsker derfor en mere afklaret beskrivelse af, hvad dækningskrav præcis kan indebære. Teleindustrien ønsker det præciseret, at en kommune ikke kan stille krav om generel dækning af kvarterer eller byområder.

Kommentar

En kommune vil kunne stille de funktionelle og teknologineutrale krav til dækning, der sagligt kan argumenteres for i forhold til formålet med den

erhvervsudviklingsaktivitet, som ønskes gennemført. Det kan derfor ikke udelukkes, at det vil kræve en væsentlig investering fra et teleselskabs side at leve op til disse krav, hvis selskabet vælger at deltage i udbuddet. Det gælder, uanset om der er tale om trådløse eller kablede teknologier.

I forhold til at stille dækningskrav i kvarterer eller byområder gælder, at hovedformålet med aktiviteten skal være erhvervsfremme. Endvidere skal der ske en forudgående kortlægning, der viser, at det pågældende område mangler dækning.

Den indkomne bemærkning giver ikke anledning til ændringer i vejledningen.

2.9 Passiv infrastruktur

Strand Consult finder ikke, at mobilmaster kan rubriceres som passiv infrastruktur, da de skal indgå i en nøje plan for et mobilnet. Strand Consult ønsker ikke, at kommunerne skal have mulighed for at fortælle mobiloperatørerne, hvor masterne skal stå. Hi3G ønsker, at vejledningen tydeliggør, at mobilselskaberne skal have medbestemmelse i forhold til, hvor mobilmaster og antenner skal stå for at kunne opbygge et net uden huller eller kapacitetsmangel. Dansk Energi støtter kommunernes mulighed for at etablere passiv infrastruktur fx i form af tomrør, som kan være relevant i forbindelse med kommunens eget gravearbejde, hvor kommercielle aktører på tidspunktet for mulig samgravning ikke ønsker at etablere egen infrastruktur. Landdistrikternes Fællesråd påpeger, at der findes forskellige typer af tomrør afhængig af, hvad de skal bruges til, og at vejledningsomtalen af ikke nærmere specificerede tomrør derfor er meget lidt operationel. Ringkøbing-Skjern Kommune anbefaler, at al tomrør og fiber registreres i en samlet database med henblik på en bedre udnyttelse og udbygning af Danmarks digitale infrastruktur.

Kommentar

Kommuners etablering af passiv infrastruktur understøtter markedet. Der vil i den forbindelse være en risiko for, at den passive infrastruktur ikke bliver anvendt, hvis den ikke opfylder de behov teleselskaberne måtte have, herunder deres eksisterende eller planlagte net. Passiv infrastruktur bør derfor etableres efter inddragelse af teleselskaberne. Det vil blive præciseret i vejledningen, at kommunerne bør inddrage teleselskaberne i deres planer for etablering af passiv infrastruktur, så denne kan placeres og dimensioneres bedst muligt.

Det understreges, at passiv infrastruktur er komponenter, der kan benyttes til etablering og drift af bredbåndsnet, men som alene udgør passive, fysiske rammer for bredbåndsnettet som fx tomrør, kabelkanaler, mandehuller, kabinetter, pæle, master og andre høje konstruktioner, hvorpå der kan påsættes antenner.

2.10 Markedspris

DI ITEK, Teleindustrien, Strand Consult og Hi3G foreslår, at det præciseres, hvordan kommunerne kan beregne den markedspris, som skal betales for adgang til passiv infrastruktur etableret af kommunen.

Kommentar

Erhvervsstyrelsen har noteret sig bemærkningerne om behovet for en uddybning vedr. fastsættelsen af en markedspris og har tilrettet vejledningen i overensstemmelse hermed.

2.11 Assistance til kommuner

Det foreslås af Dansk Energi, at der nedsættes en national bredbåndstaskforce bestående af eksperter fra styrelser og universitetsmiljøet, som bl.a. kan bistå kommunerne med kommunale bredbåndstrategier og planlægningen og gennemførslen af intelligente udbud.

Kommentar

Det fremgår af udkastet til vejledning, at Erhvervsstyrelsen som ressortmyndighed for lov om erhvervsfremme og regional udvikling kan afgive vejledende udtalelser. Kommuner, der ønsker en vurdering af deres forslag til erhvervsfremmeaktiviteter på bredbåndsområdet, kan dermed få vejledning hos styrelsen gennem en vejledende udtalelse.

Den indkomne bemærkning giver ikke anledning til ændringer i vejledningen.

2.12 Midler

Dansk Energi foreslår, at der sikres flere og bedre finansieringsmuligheder for de danske kommuner. Ringkøbing-Skjern Kommune anbefaler, at investering i NGA-net sættes på finansloven, så Danmark inden for syv år har sikret en 100 pct. udbygning af muligheden for NGA-net.

Kommentar

Vejledningen tager ikke stilling til finansieringen af kommunal udrulning af bredbånd.

De indkomne bemærkninger giver ikke anledning til ændringer i vejledningen.

2.13 Tilsyn

Strand Consult ønsker, at der skal være en hurtig og kompetent tilsynsmyndighed, som kan forholde sig til eventuelle tvister, så der ikke er risiko for, at flere forskellige myndigheder skal involveres.

Strand Consult oplyser videre, at dele af repræsentantskaberne i elselskaberne udgøres af kommunalpolitikere. På den baggrund opfordrer Strand Consult til at få skabt klarhed over, hvordan man vil håndtere de tætte bånd mellem en række kommuner, kommunalpolitikere og elselskaber.

Hvis det ikke sker, er der en risiko for, at kommunale udbud kan skævvride konkurrencen.

Kommentar

Som det fremgår ovenfor vedrører vejledningen kommuner men ikke disses forsyningsselskaber. Dermed skulle der ikke opstå tvivl om, at Statsforvaltningen er tilsynsmyndighed i forhold til eventuelle sager om aktiviteter gennemført i medfør af vejledningen.

Den indkomne bemærkning giver ikke anledning til ændringer i vejledningen.

2.14 Kommende EU-regler

DI ITEK gør opmærksom på, at udviklingen på europæisk plan, bl.a. den foreslåede infrastrukturforordning, måske kan få betydning for vejledningen. Strand Consult nævner ligeledes forslaget om et indre marked for telekommunikation, som kan få betydning for udviklingen på telemarkedet.

Kommentar

EU-Kommissionen har den 26. marts 2013 fremlagt forslag til forordning¹, der skal sikre en reduktion af omkostningerne (fx graveomkostninger) i forbindelse med udrulning af højhastighedsbredbånd i hele EU. Reduktionen skal blandt andet ske gennem koordineret etablering og anvendelse af kommende og allerede eksisterende infrastruktur, der kan bruges til at udbrede højhastighedsbredbånd.

Den 11. september 2013 fremlagde EU-Kommissionen yderligere et forslag til forordning² med henblik på at realisere et indre marked for elektronisk kommunikation. Med forslaget ønsker EU-Kommissionen at tilpasse reguleringen af teletjenester, således at det bliver lettere for teleudbydere at udbyde tjenester på paneuropæisk plan.

Begge forslag er fortsat under forhandling i EU.

2.15 Bedre bredbånd på Bornholm

Bornholms Regionskommune nævner, at 2020-målet om 100 Mbit/s til alle skal sikre, at alle i Danmark får adgang til nye digitale muligheder, og at regionskommunen derfor ser frem til høringsmaterialet om udbuddet af det øremærkede tilskud til højhastighedsbredbånd på Bornholm. DI ITEK bemærker, at formuleringer i vejledningen kan tolkes sådan, at det aktuelle Bornholm-udbud ville kunne stoppes, hvis en eller flere aktører på bredbåndsmarkedet enten havde udbygget eller havde planer om at udbygge højhastighedsbredbånd på øen.

¹ KOM(2013)147 om forslag til forordning om foranstaltninger for at reducere omkostningerne ved udbygning af højhastighedsnet til elektronisk kommunikation.

² KOM(2013)627 om forslag til forordning vedrørende EU's indre marked for elektronisk kommunikation med henblik på at opnå et netforbundet europæisk område.

Kommentar

Det kan oplyses, at udkastet til vejledning ikke har relation til tilskuddet på 60 mio. kr. til bedre bredbånd på Bornholm, jf. initiativet om dette i Vækstplan DK. Tildelingen af tilskud til udrulning af bredbånd på Bornholm vil have hjemmel i finansloven og ikke i lov om erhvervsfremme og regional udvikling.

Det bemærkes videre, at det følger af EU's statsstøttere regler, at hvis der er eller indenfor en periode på tre år kommer højhastighedsbredbånd i et område, kan der ikke gives statsstøtte til udrulning i dette område.

3. Oversigt over hørte organisationer, myndigheder m.v.

Høringen har været offentliggjort på Høringsportalen samt via en nyhed på Erhvervsstyrelsens hjemmeside.

Følgende organisationer, myndigheder og virksomheder har modtaget en orientering om høringen:

Advokatsamfundet, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Danske Advokater, Dansk Energi, Dansk Erhverv, Dansk Erhvervsfremme, Dansk Industri – DI ITEK, Dansk IT, Dansk Iværksætterforening, Dansk Metal, Danske Handicaporganisationer, Danske Regioner, EnergiMidt, FDA, Forbrugerrådet, GlobalConnect, Hi3G, IT-Branchen, IT-politisk Forening, Kommunernes Landsforening, Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, Nianet, SEAS-NVE, Syd Energi Bredbånd, TDC, Teleindustrien, Telenor, Telia, TREFOR Bredbånd og Statsforvaltningen.

Følgende organisationer, myndigheder m.v. har haft bemærkninger til vejledningen:

Bornholm Regionskommune
 Dansk Energi
 Danske Regioner
 DI ITEK
 Hi3G
 KL
 Landdistrikternes Fællesråd
 Ringkøbing-Skjern Kommune
 Strand Consult
 TI - Teleindustrien